

ДО ПИТАННЯ ПРО МЕЛОДИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ МОВЛЕННЯ ВЕДУЧОГО АНГЛО- ТА УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-ПОВІДОМЛЕНЬ ДІЛОВОЇ ТЕМАТИКИ

Стаття присвячена проблемі всебічного вивчення інформаційних повідомлень ділової тематики в Інтернеті. Дослідження виконується у межах комплексної проблеми “Теоретичні та прикладні аспекти дослідження типологічних і конкретно мовних рис сучасного дискурсу”, якою займається колектив кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики Одеського південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д.Ушинського на чолі з д.філол.н., проф. Корольовою Т.М.

Сьогодні, коли відбувається формування спільного інформаційно-комунікативного простору, універсалізація та оптимізація процесу віртуальної комунікації, цілком доречною є зацікавленість у детальному дослідженні середовища Інтернет-комунікації. *Актуальність* дослідження пов’язана з необхідністю комплексного вивчення лінгвістичних особливостей Інтернет-повідомлень ділової тематики як альтернативи традиційним ЗМІ.

Останнім часом з’явилась низка праць, які присвячені проблемі вивчення різних аспектів Інтернет-комунікації – електронної пошти, телеконференцій, чатів, форумів, Інтернет-новин, що представлені в глобальній мережі у гіпертекстовому форматі (публікації Белової А.Д.,¹ Галичкіної О.Н.,² Коломієць Н.В.,³ Вінарієвої О.В.⁴). Зазначені дослідження стали теоретичним підґрунтям для узагальнення лінгвістичних підходів до вивчення Інтернет-засобів масової комунікації.

Наукова новизна цього дослідження полягає в тому, що вперше у вітчизняній англістиці проводиться порівняльний аналіз мелодичних характеристик мовлення ведучих англо- та українськомовних Інтернет-інформаційних повідомлень ділової тематики.

Теоретична база дослідження складається з робіт Багмут А.Й.,⁵ Корольової Т.М.,⁶ Златоустової Л.В.,⁷ Дворжецької М.П.,⁸ Корунця І.В.,⁹ Виноградова В.В.¹⁰

Матеріалом дослідження став корпус озвучених текстів англо- та українськомовних інформаційних повідомлень компаній *MSNBC*, *Forbes*, *Dow Jones*, *CNN*, *Укрінформ*, 5 канал, розміщених на веб-сайтах <http://www.msnbc.com>, <http://www.forbes.com>, <http://www.dowjones.com>, <http://www.5tv.com>, <http://www.audio.ukrinform.com>, загальним обсягом 1200 фраз (3000 інтонаційних груп), тривалістю звучання 180 хвилин.

Об'єктом дослідження є англо- та українськомовні інформаційні Інтернет-повідомлення ділової тематики (ІПДТ) як комплексні утворення в середовищі Інтернету, що складаються з вербального, графічного, звукового та візуального компонентів.

Предметом дослідження є мелодичні характеристики мовлення ведучих англо- та українськомовних інформаційних Інтернет-повідомлень ділової тематики в аспекті визначення спільності та відмінностей.

Методологічний апарат дослідження складається з методів системного та порівняльного аналізу, методів фонетичного експерименту (слухового, аудиторського, інструментального аналізу) та елементарних прийомів статистичного оброблення кількісних даних.

Експериментальний корпус дослідження формувався на ґрунті концептуальної бази та конкретних завдань дослідження. Експеримент проводився за методикою, розробленою на кафедрі теоретичної та прикладної лінгвістики вищевказаного закладу, згідно з якою передбачаються різні способи подання матеріалу залежно від поставленого мікрозавдання. На різних етапах дослідження застосовувались: метод пред'явлення експериментальних фраз у контексті та, ізольовано, метод мінімальних пар, метод стохастичного пред'явлення.

Експеримент вважається пасивним на підставі того, що матеріал для експериментально-фонетичного дослідження склали фрази, які було отримано методом суцільної вибірки із інформаційних повідомлень ділової тематики, що озвучувались ведучими компанії *CNBC*, 5 канал, *Укрінформ* у телевізійних студіях *CNBC*, 5 канал та веб-студіях www.MSNBC.com, [www.Dow Jones.com](http://www.DowJones.com), www.audio.ukrinform.com. Усі диктори є професійними ведучими, співробітниками компаній *CNBC*, 5 канал, *Укрінформ*,

які володіють орфоепічною нормою американської англійської та української мов, віком 25-50 років, одного соціального статусу.

Для перевірки автентичності експериментального матеріалу та для проведення аудитивного аналізу цього матеріалу були запрошені носії американського варіанта англійської мови (*Received Pronunciation*) та англо- й українськомовні спеціалісти-філологи.

Мета експериментального дослідження полягала у підтвердженні гіпотези про обумовленість особливостей мелодичного оформлення мовлення ведучих Інтернет-повідомлень різних типів та жанрових різновидів розбіжностями в дистрибуції фраз основних модально-комунікативних підтипів, що розрізняються за характером та ступенем насиченості наявних в них емоційно-модальних конотацій. Відповідно до цього було сформульовано наступні завдання:

- охарактеризувати дистрибуцію фраз модально-комунікативних підтипів в Інтернет-повідомленнях різних жанрових різновидів (інформаційний випуск новин, інтерв'ю, репортаж, аналітичний огляд);
- визначити характер емоційно-модальних конотацій, що превалюють в Інтернет-повідомленнях кожного з названих вище жанрових різновидів, та ступінь насиченості ними мовлення (високий або низький);
- проаналізувати мелодичний компонент просодичного оформлення мовлення ведучого англо- та українськомовні Інтернет-повідомлення за такими позиціями:
  - щодо загальної характеристики мелодики фраз:
    - визначити механізм кореляції характеристик релевантних частотних характеристик фрази і її сегментів з емоційно-модальними конотаціями, наявними в даній фразі;
    - описати розповсюджені інтонаційні контури;
    - охарактеризувати дистрибуцію типів шкал та термінальних тонів в англо- та українськомовних Інтернет-повідомленнях різних жанрових різновидів.

Висловлення, комунікативна мета яких визначалася мовцем як повідомлення слухачеві певної інформації, а структура характеризувалася наявністю реми як обов'язкового конституючого компонента, були, відповідно до основних

положень теорії мовленнєвих актів, віднесені до розповідних речень.

У такий же спосіб фрази, комунікативна функція яких визначалася як запит інформації в адресата, а структура характеризувалася наявністю обов'язкового питального компонента, що конституює, були віднесені до питальних речень.

Фрази, комунікативна функція яких визначалася як спонукання адресата до дії, були віднесені до спонукальних речень. Характерною рисою структури фраз модально-комунікативного типу спонукання є обов'язкова наявність у них конституючого компонента, що експліцитно виражає заклик до дії через уживання граматичної категорії дієслова, котре передає об'єктивно-модальне значення спонукальності – наказового способу.

Статистичні дані про дистрибуцію трьох основних комунікативно-модальних типів фраз у текстах різних типів ІПДТ виявили потребу подальшої диференціації експериментального матеріалу внаслідок недостатньої інформативності отриманих результатів. Було встановлено, що питальні фрази зосереджені тільки у двох типах Інтернет-повідомлень – в інтерв'ю й бесіді, де їхнє співвідношення з розповідними і спонукальними фразами носило такий характер: в інтерв'ю – 50% : 35% : 5%, у бесіді – 55% : 30% : 5%. Це дозволило дійти висновку про більше залучення в комунікативний процес ведучого-інтерв'юєра в інтерв'ю в порівнянні з ведучим-модератором у бесіді, де роль ведучого зводиться головним чином до постановки проблеми й здійснення контролю над процесом спілкування запрошених учасників бесіди за допомогою запитань, що їм ставляться відповідно до розробленого сценарію.

Слід також зазначити відсутність питальних фраз і дуже низький процентний вміст спонукальних фраз (2,5%) в інформаційному випуску новин й аналітичному огляді; наявність у репортажі риторичних запитань (2,5%), що являють собою оформлене у вигляді питання висловлення, пропозиціональний зміст якого визначається як повідомлення інформації, а також відсутність спонукальних фраз.

Основний масив усіх типів ІПДТ представлено розповідними реченнями, що становлять у відсотковому відношенні до загальної кількості фраз у даному типі ІПДТ від

50-55% (в інтерв'ю й бесіді) до 94,5% в інформаційному випуску новин й аналітичному огляді, 97,5% у репортажі.

При проведенні слухового аналізу на початковій стадії фонетичного експерименту були виявлені розходження в просодичних характеристиках мовлення ведучого на перцептивному рівні (зокрема розходження в діапазоні широкій-вузький, на рівні високий-низький-середній та на напрямку основного тону, тобто спадно-висхідно-складний), що дозволяють припустити використання різних інтонаційних контурів.

Аналіз змістовних характеристик розповідних фраз у різних типах ІПДТ виявив такі розходження в їх пропозиціональному змісті, які послужили основою для їхньої диференціації на наступні різновиди: повідомлення, опис, твердження, прогнозування. Повідомлення визначається як висловлення розповідного типу, пропозиціональний зміст якого полягає в констатації факту. Особливістю повідомлення є його нейтральний характер, обумовлений відсутністю будь-яких додаткових емоційно-модальних конотацій за винятком загальної обертональної характеристики мовлення ведучого, що визначається як зацікавленість, захоплення, викликане прагненням повернути інтерес аудиторії. До комунікативно-прагматичного різновиду розповіді – репрезентативу, класифікованого як повідомлення, відноситься весь масив розповідних фраз в ІПДТ жанрового різновиду “інформаційний випуск новин”, а також у професійних повідомленнях інформаційного характеру.

Опис визначається як висловлення розповідного типу, пропозиціональний зміст якого полягає в наданні адресатові інформації про певне явище дійсності у вигляді характеристики, що містить оцінку цього явища мовцем. Для опису характерне накладення на основний зміст повідомлення оцінних емоційно-модальних конотацій – ступінь схвалення, ступінь згоди. До комунікативно-прагматичного різновиду розповіді – репрезентативу, класифікованого як опис, відноситься практично весь масив розповідних фраз в ІПДТ жанрового різновиду репортаж.

Твердження визначається як висловлення розповідного типу, пропозиціональний зміст якого полягає в наданні адресатові інформації про певне явище, подію, ситуації. Характерна риса

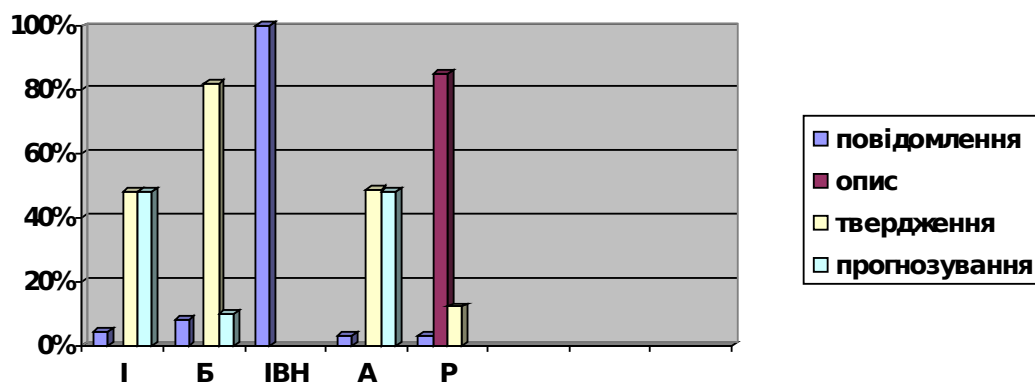
твердження полягає в обов'язковій наявності емоційно-модальних конотацій, що накладаються на основний зміст висловлення і відтворюють думку мовця – ступінь упевненості (упевнено, переконано), ступінь відповідальності (обдумано, авторитетно). Цей комунікативно-прагматичний різновид розповіді найбільш характерний для аналітичного огляду й інтерв'ю-думки (1/2 від загального масиву розповідних фраз). Інформаційно-аналітичний характер цих ШПДТ зумовлює їхню специфіку, що проявляється в наявності в розповіді елементів аналізу, а також у високому ступені авторитетності думки ведучого.

Прогнозування визначається як висловлення розповідного типу, пропозиціональний зміст якого полягає в наданні адресатові інформації про стан у майбутньому певного явища, події, ситуації на основі його характеристики на сучасний момент й оцінки цього явища мовцем. Як впливає з даного визначення, особливістю прогнозування є наявність емоційно-модальних конотацій – ступінь визначеності (приблизно – виразно), ступінь упевненості (приблизно – оцінююче – упевнено), ступінь відповідальності (відповідально – авторитетно). Цей комунікативно-прагматичний різновид розповіді також найбільш характерний для інформаційно-аналітичних ШПДТ – аналітичного огляду й інтерв'ю-думки (1/2 від загального масиву оповідних фраз).

У свою чергу, спонукальні фрази (або директиви, за іншою класифікацією) також підрозділяються на власне директивні фрази (наказ; розпорядження; припис), рекомендаційні фрази (порада; наставляння; переконання; заклик) й апелятивні фрази (прохання; упрошування; благання). Як свідчать дані про змістовний характер спонукальних фраз у текстах ШПДТ, спонукальні фрази, що містяться в різних типах ШПДТ, характеризуються як висловлення, пропозиціональний зміст яких визначається як спонукання до дії, а модальна забарвленість обмежується об'єктивно-модальним значенням спонукальності, реалізованим граматичною категорією наказового способу.

Слід відмітити, що такі типи ШПДТ ділової тематики, як інформаційний випуск новин, інтерв'ю, бесіда, репортаж, аналітичний огляд, характеризуються розбіжностями у дистрибуції чотирьох різновидів розповідного типу – повідомлення, опису, твердження, прогнозування, що

розрізняються за своїм пропозиціональним змістом і за емоційно-модальним забарвленням (рис. 1). Для інформаційного випуску новин характерна поширеність модально-комунікативного підтипу повідомлення, для аналітичного огляду – прогнозування та твердження, для репортажу – опису та твердження, для інтерв'ю та бесіди – твердження та прогнозування, причому в інтерв'ю твердження і прогнозування однаково розповсюджені, а в бесіді твердження є більш поширеним, ніж прогнозування. В табл. 1 подано відомості про емоційно-модальні конотації, що є найбільш характерними для кожного з комунікативно-модальних підтипів.

Список умовних скорочень до діаграми:

I – інтерв'ю; Б – бесіда; IBH – інф. вип. новин;

A – аналітичний огляд; P – репортаж

Рис. 1 Дистрибуція комунікативно-прагматичних різновидів розповіді в різних типах англо- та українськомовних ІПДТ ділової тематики

Мелодичний компонент мовлення ведучого в англо- та українськомовних Інтернет-повідомленнях різних жанрових різновидів може бути охарактеризований так:

- в інформаційному випуску новин:
  - 1) кореляція релевантних частотних характеристик фрази і її сегментів (max рівень ЧОТ; діапазон ЧОТ) з емоційно-модальними конотаціями, наявними в даній фразі, – високий рівень ЧОТ у шкалі та ядрі й широкий діапазон ЧОТ у фразі в цілому у випадку високого ступеня

емоційно-модальної насиченості при передачі суб'єктивно-модальних значень зацікавленості, залученості, середній рівень ЧОТ у сегментах, відносно вузький діапазон ЧОТ у фразі у випадку низького ступеня наявності емоційно-модальних конотацій або їхньої повної відсутності;

Таблиця 1

Емоційно-модальні конотації, що є найбільш характерними для кожного з комунікативно-модальних підтипів

Розповсюджений комунікативно-модальний підтип	Жанрові різновиди Інтернет-повідомлень, ділової тематики											
	Інформаційний випуск новин		Репортаж		Аналітичний огляд			Інтерв'ю			Бесіда	
	Повідомл.	Опис.	Прогн.	Утв.	Інф. Запит	Прогн.	Утв.	інфор. Запит	Прогноз	Утв.		
Захопленість	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
Зацікавленість	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
Співчуття	—	—	—	—	+	≈	+	—	—	—		
Упевненість	≈	≈	≈	+	—	≈	+	—	≈	+		
Відповідальність	+	+	+	+	≈	—	+	+	+	+		
Згода	—	—	—	—	—	≈	+	≈	—	+		
Схвалення	—	+	—	+	≈	—	+	—	≈	+		

Умовні позначки:

+ – високий ступінь насиченості;

≈ – низький ступінь насиченості;

— – відсутність

- 2) поширеність інтонаційних контурів, характерних для емоційно-модального мовлення, у фразах, що містять емоційно-модальні конотації або характеризуються наявністю логічно виділеного компонента, а саме: *The Descending Scandent Head + The Rise-Fall-Rise* (тільки в англійському IBH), *The Level Head + The Level Tone*, *The Ascending – Descending Head + The Rise-Fall*, *The Descending Stepping Head + The Fall-Rise*;
- 3) відступ від канонічних інтонаційних моделей при реалізації емоційно забарвлених висловлень різних комунікативних типів в англійському IBH (використання висхідного термінального тону для конвертування твердження в питання, використання висхідного тону наприкінці фінальної синтагми стверджувального розповідного речення);
- 4) розповсюдженість рівної, висхідної й висхідно-спадних шкал у мовленні ведучого англо- та українськомовних IBH, уживання спадної скандентної шкали в мовленні ведучого англійських IBH;
- 5) частотне вживання рівного й висхідно-спадних термінальних тонів, характерних для емоційного мовлення в англо- та українськомовних IBH.

Слід зазначити, що акустичними корелятами емоційно-модальної конотації “високий ступінь зацікавленості й залученості” є відносно високий рівень ЧОТ у шкалі (від 0,8 до 1,9 в.о.) і термінальному тону (від 0,78 до 1,5 в.о.), зміни діапазону ключових сегментів і фрази в цілому в межах дуже вузького (0,12 в.о.) і щодо широкого значень (1,56 в.о.);

- в інтерв'ю:

- 1) кореляція релевантних частотних характеристик фрази і її сегментів (max рівень ЧОТ; діапазон ЧОТ) з емоційно-модальними конотаціями, наявними в даній фразі, – високий рівень ЧОТ у шкалі та ядрі й широкий діапазон ЧОТ у фразі в цілому у випадку високого ступеня емоційно-модальної насиченості при передачі емоційно-модальних конотацій співчуття, схвалення, залученості; середній рівень ЧОТ у сегментах, звужений діапазон ЧОТ у фразі у випадку низького ступеня наявності емоційно-модальних конотацій або їхньої повної відсутності;

- 2) маркірованість інтонаційного контуру – широке вживання інтонаційних контурів, характерних для емоційного мовлення, у фразях, що містять емоційно-модальні конотації або характеризуються наявністю логічно виділеного компонента – *The Descending-Ascending Head + The Fall-Rise-Fall; The High Level Head + The Fall-Rise-Fall; The Level Head + The Rise-Fall-Rise; The Descending Sliding Head + The Fall; The Ascending Head + The Fall-Rise;*
- 3) розповсюдженість рівної, спадної ковзної й спадно-висхідної шкал в англійськомовних ІПДТ і рівної, висхідної й висхідно-спадної шкал в українськомовних ІПДТ;
- 4) уживання складних термінальних спадно-висхідно-спадного й висхідно-спадно-висхідного – характерних для емоційного мовлення в англійськомовних ІПДТ і висхідно-спадно-висхідного і спадно-висхідного тонів в українськомовних ІПДТ.

Слід зазначити, що акустичними корелятами емоційно-модальної конотації “високий ступінь співчуття, схвалення й залученості” є такі мелодичні характеристики: відносно високий рівень ЧОТ у шкалі (англ.: від 1 до 2,16 в.о.; укр.: від 0,73 до 2,07 в.о.) і термінальному тоні (англ.: від 0,92 до 1,48 в.о.; укр.: від 0,49 до 1,95 в.о.), відносно широкий діапазон фрази (англ.: від 1 до 2,14 в.о.; укр.: від 1,07 до 1,57 в.о.);

- в аналітичному огляді:
  - 1) кореляція релевантних частотних характеристик фрази та її сегментів (max рівень ЧОТ; діапазон ЧОТ) з емоційно-модальними конотаціями, наявними в даній фразі, – високий рівень ЧОТ у шкалі та ядрі й широкий діапазон ЧОТ у фразі в цілому у випадку високого ступеня емоційно-модальної насиченості при передачі суб’єктивно-модальних значень упевненості, схвалення, відповідальності; середній рівень ЧОТ у сегментах, відносно вузький діапазон ЧОТ у шкалі у випадку низького ступеня наявності емоційно-модальних конотацій або їхньої повної відсутності;
  - 2) маркірованість інтонаційного контуру – широке вживання інтонаційних контурів, характерних для емоційного мовлення, у фразях, що містять емоційно-модальні конотації або характеризуються наявністю

логічно виділеного компонента, – *The Descending Sliding Head + The Fall-Rise, The Level Head + The High Wide Rise-Fall Fall* в англомовних ІПДТ; *The Ascending Head + The Fall, The Level Head + The Level Tone, The Level Head + The Rise-Fall-Rise* в українськомовних ІПДТ;

- 3) відступ від канонічних інтонаційних моделей при реалізації емоційно забарвлених висловлень різних комунікативних типів (використання висхідного або низхідно-висхідного тону наприкінці фінальної синтагми стверджувального розповідного речення);
- 4) розповсюдженість рівної й спадної ковзної шкали у мовленні ведучих англомовного аналітичного огляду, рівної й висхідної шкали у мовленні ведучих українськомовного огляду;
- 5) частотне використання складних висхідного-спадного й низхідно-висхідного термінального тонів у мовленні ведучих англомовного аналітичного огляду, рівного, спадного й висхідно-низхідно-висхідного тонів у мовленні ведучих українськомовного огляду.

Слід зазначити, що акустичними корелятами емоційно-модальних конотацій “упевненість, відповідальність, схвалення” є такі мелодичні характеристики: відносно високий рівень ЧОТ у шкалі (англ.: від 1,44 в.о. до 1,67 в.о.; укр.: від 0,75 в.о. до 1,65 в.о.) і термінальному тоні (англ.: від 1,03 в.о. до 1,79 в.о.; укр.: від 0,69 в.о. до 1,82 в.о.) залежно від ступеня емоційно-модальної насиченості фрази, зміни діапазону ключових сегментів і фрази в цілому в межах щодо вузького (англ.: від 0,3 в.о. до 0,56 в.о.; укр.: від 0,14 в.о. до 0,3 в.о.) і щодо широкого значень (1,46 – 2,07 в.о.);

- у репортажі:

- 1) кореляція релевантних частотних характеристик фрази і її сегментів (max рівень ЧОТ; діапазон ЧОТ) з емоційно-модальними конотаціями, наявними в даній фразі, – високий рівень ЧОТ у шкалі та ядрі й широкий діапазон ЧОТ у фразі в цілому у випадку високого ступеня емоційно-модальної насиченості при передачі суб’єктивно-модальних значень схвалення, відповідальності, захопленості, зацікавленості; вузький діапазон ЧОТ у шкалі у випадку низького ступеня

- наявності емоційно-модальних конотацій або їхньої повної відсутності;
- 2) маркірованість інтонаційного контуру – широке вживання інтонаційних контурів, характерних для емпатичного мовлення, у фразах, що містять емоційно-модальні конотації або характеризуються наявністю логічно виділеного компонента – *The Descending Sliding Head +The Fall-Rise; The Descending Sliding Head +The Rise-Fall*;
  - 3) розповсюдженість спадної ковзної шкали, уживання рівної шкали;
  - 4) частотне вживання складних висхідного-спадного, низхідно-висхідного тонів, а також використання спадного й рівного тонів переважно середнього рівня.

Слід зазначити, що акустичними корелятами емоційно-модальних конотацій “захопленість, зацікавленість, відповідальність і схвалення” є такі мелодичні характеристики: відносно високий рівень ЧОТ у шкалі й термінальному тоні, широкий діапазон ЧОТ у шкалі, ядрі й у фразі в цілому. Залежно від ступеня емоційно-модальної насиченості фрази, спостерігаються коливання діапазону ключових сегментів і фрази в цілому в межах щодо вузького й щодо широкого значень.

Механізм кореляції мелодичних характеристик мовлення ведучого англо- та українськомовних Інтернет-повідомлень з емоційно-модальними конотаціями, розповсюдженими у дискурсі ІПДТ, відображено у наведених нижче табл. 2 і табл. 3.

Таблиця 2

Мелодичні характеристики, що корелюють з емоційно-модальними конотаціями, розповсюдженими у дискурсі ІПДТ (англійська мова), в. од.

Емоційно-модальні значення	Розповсюджений інтонац. контур	Усереднені акустичні характеристики		
		ЧОТ		
		Рівень у фразі	Діапазон у фразі	Інтервал ядерного складу
		1	2	3
“Високий ступінь зацікавленості	The Descending Scandent Head +The Rise-Fall-Rise	1,4	1,18	0,7

й залученості”	The Ascending-Descending Head + The Rise-Fall	1,9	1,07	0,6
	The Level Head + The Level Tone	1,4	0,13	0,06
Закінчення таблиці 2				
“Високий ступінь співчуття, схвалення й залученості”	The Descending Sliding Head + The Fall	1,7	1,2	0,2
	The High Level + The Fall-Rise-Fall	2,08	2,1	1,08
“Упевненість, відповідальність, схвалення”	The Descending Sliding Head + The Fall-Rise	1,45	1,29	0,88
	The Level Head + The High Wide Rise-Fall	1,12	1,5	1,5
“Захопленість, зацікавленість, відповідальність, схвалення”	The Descending Sliding Head + The Fall-Rise	1,67	1,78	1,46
	The Level Head + The Rise-Fall	1,45	0,8	0,8
“Захопленість, переконання”	The Descending Sliding Head + The Fall-Rise	1,6	0,85	0,28
“Захопленість, заклик”	The Ascending Head + The Fall-Rise-Fall	1,7	1,31	0,52

Таблиця 3

Мелодичні характеристики, що корелюють з емоційно-модальними конотаціями, розповсюдженими у дискурсі ІПДТ (українська мова), в. од.

Емоційно-модальні значення	Розповсюджений інтонац. контур	Усереднені акустичні характеристики		
		ЧОТ		
		Рівень у фразі	Діапазон у фразі	Інтервал ядерного складу
		1	2	3
“Високий ступінь зацікавленості й залученості”	The Ascending-Descending Head + The Rise-Fall	1,4	1,16	0,4
	The Descending H. + The Level Tone	1,2	0,74	0,04
	The Level Head + The Level Tone	1,05	0,16	0,15
“Високий ступінь співчуття, схвалення й залученості”	The Asc H. + The Fall	1,44	0,95	0,14
	The Ascending-Descending Head + The Fall-Rise	0,88	0,9	0,9
	The Level Head + The	0,9	0,6	0,6

	Fall-Rise-Fall			

Експериментальні дані по мелодичних характеристиках, що є корелятами емоційно-модальних значень (висота рівня ЧОТ, діапазон ЧОТ), дозволили дійти висновку про спільність просодичного оформлення мовлення ведучого в англомовних та українськомовних Інтернет-повідомленнях ділової тематики одного жанрового різновиду в аспекті поширеності інтонаційних контурів, що пояснюється загальною природою емоційно-модальних конотацій, характерних для певних жанрів ІПДТ у мовах, що зіставляються. У той же час була відзначена наявність диференціальних просодичних характеристик мовлення ведучих англомовних та українськомовних Інтернет-повідомлень ділової тематики в таких аспектах:

- значення рівня та діапазону ЧОТ в англомовних Інтернет-повідомленнях є вищим, ніж в українськомовних Інтернет-повідомленнях цього ж різновиду;
- в українській мові використання складного висхідно-спадного термінального тону є типовим для оформлення логічного центру нефінальної синтагми, в англійській мові – для оформлення центру фінальної синтагми або фрази в цілому;
- для української мови нехарактерне вживання скандентної шкали та складного висхідно-спадно-висхідного термінального тону.

Було встановлено, що для інформаційного випуску новин найбільш характерна наявність емоційно-модальних конотацій “високий ступінь зацікавленості й залученості”, для інтерв’ю – “високий ступінь співчуття, схвалення й залученості”, для аналітичного огляду – “впевненість, відповідальність, схвалення”, для репортажу – “захопленість, зацікавленість, відповідальність і схвалення”.

У цілому був зроблений висновок про більшу емоційну насиченість мовлення ведучого в англомовних ІПДТ і про наявність в ньому розмовної тональності у порівнянні з українськомовними ІПДТ, у яких манера мовлення є більш консервативною, близькою до традиційного інформаційного стилю. У подальшому планується дослідження просодичних особливостей англо- та українськомовних Інтернет-повідомлень в аспекті типології дискурсу медіа.

ПОСИЛАННЯ ТА ПРИМІТКИ

1. Белова А.Д. Hypertext – New Stage in Text Evolution and Communicative Technologies // Мовні і концептуальні картини світу: Зб. наукових праць КНУ ім. Тараса Шевченка, факультет іноземної філології. – К., 2000. – С. 24-28.
2. Галичкина Е.Н. Специфика компьютерного дискурса на английском и русском языках (на материале жанра компьютерных конференций): Автореф. дис. ... канд. филол. наук: 10.02.20 / Волгоградский гос. ун-т. – Волгоград, 2001. – 19 с.
3. Коломієць Н.В. Лінгвістичні особливості організації гіпертексту інтернет-новин: Дис. ... канд. филол. наук. – К., 2004. – 214 с.
4. Вінарева О.В. Структурний, семантичний і прагматичний аспекти англomовних торгових назв (на матеріалі веб-сайтів мережі Інтернет): Дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04 / Київський національний лінгвістичний ун-т. – К., 2005. – 327 с.
5. Багмут А.Й., Борисюк І.В., Олійник Г.П. Інтонація спонтанного мовлення. – К., Наук. думка, 1985. – 215 с.
6. Королева Т.М. Интонация модальности в звучащей речи. – К.; Одесса: Вища шк., 1989. – 147 с.
7. Златоустова Л.В., Надеина Т.М. Просодические средства выделения слова во фразе // Экспериментальная фонетика. – М.: Наука, 1989. – 175 с.
8. Дворжецкая М.П. Проблема функциональной нормы интонационных выразительных средств в звучащих учебных текстах // Проблемы нормы и вариативности в реализации высказывания: Межвуз. сб. науч. тр. – Горький, 1990. – С. 60-66.
9. Корунець І.В. Порівняльна типологія англійської та української мов. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 464 с.
10. Виноградов В.А. Методы типологии // Общее языкознание: методы лингвистических исследований. – М.: Наука, 1973. – С. 224-256.